

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2011, Volume: 6, Number: 1, Article Number:D0044

FINE ARTS

Received: October 2010

Accepted: January 2011

Series : D

ISSN : 1308-7290

© 2010 www.newwsa.com

Ezgi Babacan

Z.Seçkin Gökbudak

Selcuk University

ezgibabacan@hotmail.com

Konya-Turkey

**ALGISAL ÖĞRENME STILLERİNE DAYALI ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİNİN BAŞLANGIÇ
PIYANO EĞİTİMİNDE ÖĞRENCİLERİN TUTUM VE PERFORMANSLARINA ETKİSİ**

ÖZET

Bu araştırma, algısal öğrenme stillerine dayalı öğretim etkinliklerinin başlangıç piyano eğitiminde öğrencilerin tutum ve performanslarına etkisini ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Deneysel ve nitel yöntemlerin birlikte kullanıldığı araştırmanın deneysel kısmında, "kontrol gruplu ön-test son-test" modeli ile piyano eğitimi başlangıç aşamasında öğrenme stillerine dayalı öğretim etkinliklerinin öğrencilerin tutumlarına ve performanslarına etkisi ölçülmüştür. Araştırma verileri yapılandırılmış davranış gözlem formu, tutum ölçeği, öğrenme stilleri envanteri ve yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda, piyano eğitimi başlangıç aşamasında öğrenme stillerine dayalı öğretim etkinliklerinin öğrencilerin tutumlarında anlamlı bir fark yaratmadığı, uygulanan öğretim etkinliklerinin öğrencilerin toplam performans düzeylerinde deney grubu lehine anlamlı bir fark oluşturduğu ve piyano eğitimi başlangıç aşamasındaki mevcut programda uygulanabilir olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano Eğitimi, Algısal Öğrenme Stilleri, Görsel, İşitsel, Devinimsel-Dokunsal

**THE EFFECT OF TEACHING ACTIVITIES BASED ON PERCEPTUAL LEARNING STYLES
ON ATTITUDES AND PERFORMANCES**

ABSTRACT

In this research, at the beginning of piano education, the educational activities based on perceptual learning styles of students were carried out to reveal the effect of attitude and performance. In experimental part of the experimental and qualitative research methods were used together, with the help of "pre-test and post-test with control group", the effect of teaching activities based upon learning styles on students attitudes and performances has been measured. The research data has been collected by using the structured behavior observation form, the attitude scale, learning styles inventory and a structured interview form interview form. As a result the following has been found; In initial stage of piano training, educational activities based on learning styles has not any significant difference on students' attitudes. Teaching activities applied to the students, have been significant difference on total performance level of students. And these activities have been found to be applicable on existing program of entry-level piano education.

Keywords: Piano Education, Perceptual Learning Styles, Visual, Aural, Kinesthetic-Tactile.

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Öğrenme ve öğretme etkinliklerinin planlı bir şekilde düzenlenmesiyle gerçekleşen eğitim sürecinin temel unsurları öğrenci, öğretmen ve eğitim programıdır. Bu süreçte öğrenmeyi etkileyen en büyük faktörlerden birisi de bireysel özelliklerdir. Çünkü öğrenme bireysel bir etkinliktir ve bireye ait değişkenler, öğrenmeyi etkileyen diğer değişkenlere göre çok daha fazla etkiye sahiptir (Şimşek, 2007:2). Bireysel özelliklerin kişiden kişiye değiştiği ve yaş, zekâ, cinsiyet, yetenek gibi bireysel çok farklı değişkenlere sahip olduğu bilinmektedir. Bu etkenlerden bireysel özellikler öğrenme stilleriyle ilişkilidir. Bireyin algılamasıyla, sosyal ilişkileriyle ve öğrenme davranışlarına etki eden bilişsel, duyuşsal ve fizyolojik yapısıyla doğrudan bağlantılı olan öğrenme stili, bireyin en kolay ve etkili şekilde öğrenmeyi gerçekleştirebileceği bireysel öğrenme tercihi olarak da tanımlanabilir (Babadoğan, t.y.: 1-2). Öğrenme, (Erden ve Altun, 2006: 48) bireye sunulan uyarıcıların duyu organları tarafından algılanmasıyla başlamaktadır ve sonrasında birey uyarının niteliğine göre en uygun algı kanalını tercih ederek bilgiyi almaktadır (Akt.Uğur, 2008: 22).

Öğrenme stilini tanımlamada pek çok yol olsa da ortak bir sistem bilginin algısal yani duyuşsal girişini (işitsel, görsel ve devinimsel ya da dokunsal) ifade etmektedir (Mishra, 2007: 1). Algı, Keefe (1988: 1) tarafından "beynin sistematik şekilde topladığı bilginin işlemi" olarak tanımlanmaktadır (Akt.Tight, 2007: 32). Algısal tercihler (Ersoy,2003 ve Miller,1993), öğrencilerin öğrenirken kullanmayı tercih ettikleri ortamlar, materyaller ve kullanılan mesajların kodlanma biçimi (codality) ile ilgilidir (Akt.Bolat, 2007: 52). Başka bir deyişle bilgiyi edinme sürecinde tercih edilen yollar olarak tanımlanabilir. Letteri'ye göre (1988), "öğrenmede algısal işlem esastır ve algı olmadan kişi sonradan öğrenmeye çevireceği herhangi bir bilgiyi alamaz" (Akt. Tight, 2007: 32). Bu, öğrenme stilleri modellerine göre fizyolojik faktörler içerisinde algısal öğrenme boyutunda sınıflandırılmaktadır. Kısaca algısal öğrenme stilleri bilginin duyuşsal yardımı ile alınması temeline dayanmaktadır.

Molunby (2004: 51-52), bireylerin görsel, işitsel ve devinimsel üç algı kanalından biriyle bilgileri aldığını, genellikle bir algı kanalını tercih ettiğini ve bu algı kanalının da onların öncelikli öğrenme tercihi olduğunu belirtmiştir. Buna göre öğrenme stillerindeki üç algısal kanalın tanımı şu şekilde ifade edilmektedir: "Öğrenme biçimlerinden görsel farkındalık, öğrencinin yazılı kaynakları okuyarak ve sınıftaki diğerlerinin örneklerini görerek bilgiyi nasıl işlediğini ifade eder. İkincisi, işitsel öğrenenler daha çok sözlü ifadelerle ya da müziksel performanslara tepki verirler. Son olarak, öğrencilerdeki üçüncü algı kanalı ise devinimsel farkındalıktır. Devinimsel öğrenciler çevreyi, tüm vücutlarıyla gerçekleştirdikleri çalgı çalma, yaratıcı hareketler ve dans etmek gibi bazı aktivitelerle keşfederler." Daha farklı bir görüşle, Barba, Swassing ve Milone (1979), çoğu kişinin baskın bir biçime (stile) sahipken, yani kişisel olarak tek bir biçim sergilerken, bazılarının ise ikincil bir biçime daha sahip olabildiğini belirtmiştir. Bazıları kolaylıkla biçimler arasında geçiş yapabilirken, özellikle yetişkinler baskın bir biçimden ziyade "karma biçime" sahip olabilmektedir (Mishra, 2007: 1; Tight, 2007: 32).

Tight (2007: 33), öğrenme stillerinin algısal boyutunun önemini şu şekilde açıklamaktadır: "Aynı zamanda "biçim tercihleri" ya da "algı tercihleri" de denebilen algısal öğrenme stilleri, bir kaç nedenden ötürü ilgi çekici olabilmektedir. Her şeyden önce, öğrenme sürecinin önemli bir bölümünü oluşturur. İkinci olarak, kolay anlaşılır. Bu demektir ki çoğu kişinin kabul ettiği gibi, bazı

insanlar daha görseldir. Sonuç olarak, algısal tercihler kişi veya kişinin öğretmeni tarafından diğer öğrenme stili değişkenlerine göre daha kolay kabul edilebilir." Martini'ye göre (1986), algısal öğrenme stil profillerinin önemini araştıran araştırmacılar, tamamlayıcı öğretim ortamı oluşturulduğunda öğrenenlerin önemli derecede yüksek başarı seviyesi göstermekte olduklarını ve en baskın görsel, işitsel ve dokunsal öğrenme biçimleri aracılığıyla öğrendiklerini işaret etmektedir (Akt.Tendy, 1998: 16). Bireyin öğrenmeyi kendi algısal tercihi doğrultusunda gerçekleştirdiğinde öğrenmenin daha sağlıklı ve verimli gerçekleştiği söylenebilir.

Müzik eğitimi sürecinde de öğrenme etkinlikleri algısal tercihlerle başlamaktadır. Müzik dinlemeyi, analiz etmeyi, düşünmeyi, değerlendirmeyi ve hissetmeyi içeren (Kinslow, 1995: 15) müziksel algılama, "duyular yoluyla, müziğin farkına ve bilincine varmadır" (Uçan, 1997:120). Müzik, görsel, işitsel ve devinimsel boyutların hepsini içinde barındıran bir yapıya sahiptir. Snyder'e göre (1997) "müzik, çoklu-tip bir aktivitedir. Çünkü zekânın pek çok tipini içine alır. İşitsel, görsel ve devinimsel duyuları bir araya toplar ve kalıp hatırlama, hafıza ve seçici dinleme yetilerine yardımcı olur" (Akt.Lammers, 2006: 8). Walker'a göre (1992), notaların görsel algılanması, öğrenilmiş fiziksel hareketlerin görüntüsüyle sesin zihinsel görünümünün eşleşmesini içermektedir. Müziksel okuma sırasında, notalama ile akıldaki simgeler-görüntü arasında etkileşim vardır ve depolanan simgeler görsel-devinimsel ve devinimsel-işitsel şeklinde psikolojik olarak karakterize edilebilir (Akt.Kinslow, 1995: 16-17). Bu görüşlere paralel olarak Pamir (1984: 45), öğrencilerin bireysel olarak müziği nasıl öğrendiğini ve nasıl ezberlediğini inceleyerek öğrencinin yeteneği (yetenek tipi) konusunda bilgi sahibi olabileceğimizi ifade etmektedir. Bu yetenek türlerini işitsel, görsel ve devinimsel olarak belirtmiştir.

Müziksel öğrenmede bilginin algılanması ve işlenmesinin yanında hafızaya alınması yani ezberlenmesi ile ilgili olarak Fenmen (1997: 44), müzikal belleğin gelişiminde ezberlemenin önemli olduğunu belirtmiş ve bu süreçte müzikal ezberlemeyi dört grupta toplamıştır:

- **Kulakla ezberleme:** Ses yüksekliğinin ve şiddetinin ezberlenmesi.
- **Göz ile ezberleme:** Kağıt üzerindeki yazıların, notaların ve tuşlar üzerindeki yerlerin ezberlenmesi.
- **El ve kol hareketlerinin ezberlenmesi:** Eseri uzun uzun çalarak hareketleri otomatikleştirme ve ritmik hareketlerin ezberlenmesi.
- **Zekâ ile ezberleme:** Eseri muhtelif yönlerden analiz ederek ezberleme.

Müziksel öğrenme sürecinde bilginin görsel, işitsel ve devinimsel/dokunsal algılama yollarını daha ayrıntılı ifade ile şu şekilde tanımlanmaktadır: Görsel öğrenme görünenle ilgilidir yani, notaların kâğıt ve klavye üzerindeki görünümünün zihinsel bir görüntüsünü oluşturur. Başka bir ifadeyle sadece görülenden kalan izlenim değil, kâğıtta olanları algılama, parmak hareketlerini veya elin çalgı üzerindeki pozisyonlarını zihinde canlandırabilme yeteneğidir. İşitsel öğrenme müziğin nasıl tınladığını hatırlamaktır, yani ses yüksekliğini, melodiyi, armoniyi, ritmi, dinamikleri, tempo ve müzikteki diğer öğeleri içine alan, bir tür iç duyuştur. Başka bir ifadeyle, bir müzik parçasının notalarını doğru sırayla ama bir ses kaynağı ya da notasal bir ipucu olmaksızın duyabilme kabiliyetidir. Devinimsel aynı zamanda dokunsal öğrenme, motor, parmak ve bazen kas hafızası ya da kas hareketlerinin akılda tutulma becerisidir. Başka bir deyişle (Bryant, 1999), kasların koordinasyonuna ve tekrarlamaya dayanan alışkanlık gelişimi-oluşumu, hafızadan sürekli olarak çaldıkça

otomatik olarak gelişen bir alışkanlık (Newman, 1974) ya da parmak, bilek ve kollardaki otomatik refleksten kaynaklanan kassal koordinasyon alışkanlığıdır (Sterba, 2000). Devinimsel ve dokunsal öğrenme bazı araştırmacılar tarafından ayrılmaktadır. Örneğin Lo'ya göre (1976), dokunsal hafıza klavyenin tuşlarına temas edildiğinde alınan temas hissinin hatırlanması olarak tanımlanırken, devinimsellik pozisyon hissinin hatırlanması, hareket yönü ya da sarf edilen çabanın yönü şeklindedir. Carbo, Dunn ve Dunn, (1986), dokunsal öğrencileri dokunarak, yönlendirerek ve ele alarak kolay öğrenenler olarak tanımlarken, devinimsel öğrencileri ise yaparak ve deneyimle kolay öğrenenler şeklinde tanımlamaktadır (Mishra, 2007: 2; Akt.Rickey, 2004: 19).

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Piyano eğitimi, çalgı eğitimi kapsamında müzik eğitiminin önemli boyutlarından birisidir ve bu süreçte, piyano çalmak için gerekli temel teknik ve müzikal davranışlar kazandırılmaktadır. "Piyano çalmayı öğrenmek akıl, vücut ile birlikte görme, işitme ve dokunma gibi duyuları içine alır" (Ercan, 1999: 143). Bu amaca yönelik olarak, piyano eğitiminde başlangıç aşamasından itibaren öğrenme süreci, doğru oturuş, el pozisyonu, klavye üzerindeki notaların yerlerini tanıma, nota okuma, ritim, tempo gibi temel unsurlarla, melodi, armoni, dinamikler, parmak, kol ve bedensel hareketlere bağlı çalış teknikleri gibi pek çok temel teknik ve müzikal davranışları içermektedir. Piyano çalma becerisi, bütün bu unsurların bilinçli bir şekilde düzenli ve disiplinli çalışılmasıyla gerçekleşmektedir.

Piyano eğitiminde öğrenme, görme, işitme ve dokunma duyularıyla algılanan zihinsel, bedensel ve duygusal süreçleri kapsamaktadır. Bu süreçte görsel öğrenme daha çok notaların kâğıt üzerinde algılanması, okunması, klavye üzerinde ellerin pozisyonu ve parmak hareketlerini zihinde görsel olarak canlandırabilmekle bağlantılıdır. Stebra (2000), bazı pedagoğ ve öğretmenlerin klavye olmaksızın ezberlemeye teşvik ettiğini belirtmiştir. Bunun nedeni basılı kâğıt üzerindeki tekrarlar, yönelmeler, aralıklar ve diğer öğeler görsel hale çevrilerek fotoğraflık bir hafızaya neden olacaktır. Bryant'a (1999) göre, görsel hafıza becerisinin geliştirilmesinin tek yöntemi, piyano olmaksızın ezber yapmaktır. Bu da düzenli çalışmayla mümkün olacaktır. İşitsel öğrenme, müziği ve müziğin içersindeki ses yüksekliği, melodi, armoni, ritim, dinamikler, tempo gibi öğeleri duyarak hissetmek ve bunu parmaklara dolayısıyla klavye üzerinde çalış tekniklerine yansıtmakla bağlantılıdır. Devinimsel/dokunsal öğrenme ise, parmaklar, eller, kollar ve hatta vücudun kassal koordinasyonu ve bununla birlikte gerekli tekrarlar ve çalışmayla gelişen bedensel hareketlerle bağlantılıdır. Shockley'e göre (1980), devinimsel öğrenme sadece parmakların altında bulunan klavyeyi hissetmeyi değil, klavye üzerinde yukarı-aşağı, sağa-sola hareketleri içeren mesafeyi de ifade eder. Bu uygulamalar için devinimsellik piyanistin klavye üzerinde yaptığı her türlü hareket olarak kullanılabilir. Devinimsel hafızanın güçlü ve güvenilir olmasında parmakları dikkatli kullanmanın önemi vardır çünkü parmak hareketlerinin tutarlılığıyla kesin bir netlikle çalışıldığı zaman bu motor hafıza daha sağlam hâle gelmektedir (Akt.Rickey, 2004: 20-21-29).

Piyano eğitiminin amaçlanan hedeflere ulaşmasında öğretim programları ile kullanılan yöntem ve tekniklerin yanında bu eğitimi destekleyecek temel müzik teorisi bilgileri, çok seslendirme teknikleri, armoni, kontrpuan, eser çözümleme, müzik tarihi, müzik formları alanları da teorik ve müzikal altyapının oluşturulmasında büyük önem taşımaktadır. Piyano eğitimi ile birlikte diğer alanlardaki eğitim süreci de bireyin öğrenme stillerini desteklemektedir. Bu

süreçte öğrenci görsel olarak algıladığı materyalleri (yazılı notaları okuma, müzikle ilgili terimlere dikkat etme vb.) hem işitsel boyutta (ses yüksekliği, aralıklar, akorlar vb.) hem de devinimsel boyutta (çalgı çalma) uygulamaktadır. Bu nedenle birey tercih ettiği algısal öğrenme boyutu ile birlikte diğer öğrenme boyutlarını da eğitimi sürecinde geliştirmektedir. Bu nedenle algısal öğrenme stilleri piyano eğitiminin başlangıç aşamasında çok daha büyük bir öneme sahip olmaktadır.

Bireylerin öğrenme stillerinin belirlenmesi öğrenmeyi etkilediği kadar öğretim için de önemlidir. Çünkü öğretimin amacı öğrenmeyi arttırmaktır ve eğitimcinin öğrenmeyi arttırmak için yaptığı her öğretim etkinliği değerlidir (Heimlich ve Norland, 2002: 18). Eğer bireylerin öğrenme stillerinin ne olduğu belirlenirse, nasıl bir öğretim tasarımı uygulanabileceği de daha kolay bir biçimde kestirilebilir (Babadoğan, 2002: 3). Öğrencinin bireysel özellikleri, öğrenme durumları, ilgisi ve beğenisine göre eğitimci piyano eğitimi sürecini planlamaktadır. Piyano öğrenme öğretme sürecinde, bireysel farklılıkları anlama ve öğretim sürecine uygulama daha kolaydır. Bunun nedeni çalgı eğitiminin birebir yapılmasından kaynaklanmaktadır. Bu durum, eğitimcinin öğrencisini tanıması ve bireysel öğrenme özelliklerine uygun öğretim etkinlikleri tasarlaması için önemlidir. Öğretmen ders içerisinde öğrencinin öğrenme stillerine uygun daha etkili ve verimli bir öğretim gerçekleştirebilir. Piyano eğitimi sürecinde öğrencilerin algısal öğrenme stillerine uygun yapılan etkinliklerin öğrenme yüzdesini artırdığı ve buna yönelik öğretimin tasarlanması gerekliliği yapılan araştırma sonuçlarında (Gökbudak, 2003; Sökezoğlu, 2003; Ömür, 2003; Lammers, 2006) önerilmektedir. Gökbudak (2003: 195-197), öğrenme yüzdesinin artmasının, öğretmenin öğrencisinin öğrenme durumunu tespit edebilmesine ve ona uygun bilgiyi sunma yöntemlerini öğrenmesine bağlı olduğunu belirtmiştir. Bu doğrultuda, piyano eğitiminde görsel, işitsel ve devinimsel/dokunsal öğrenme stillerinin öğretim etkinliklerinde uygulanması büyük önem kazanmaktadır. Bütün bunlardan yola çıkarak, algısal öğrenme stillerinin (görsel, işitsel, devinimsel/dokunsal) başlangıç piyano eğitimi sürecinde öğretim etkinliklerinde uygulanabilirliğinin tespit edilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

2.1. Problem Cümlesi (Problem Statement)

Başlangıç piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinliklerinin öğrencilerin tutum ve performanslarına etkisi nedir?

2.2. Alt Problemler (Sub Problems)

- Başlangıç piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinliklerinin öğrencilerin tutumlarına etkisi nedir?
- Başlangıç piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinliklerinin öğrencilerin performansına etkisi nedir?
- Başlangıç piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerine uygun olarak öğretim etkinliklerini uygulayan öğretim elemanlarının dersin uygulamasına yönelik görüşleri nedir?

2.3. Hipotezler (Hypothesis)

- Deney ve kontrol gruplarının ön-test tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.
- Deney grubunun ön-test son-test tutum puanları arasında anlamlı bir fark vardır.

- Kontrol grubunun ön-test son-test tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.
- Deney ve kontrol gruplarının son-test tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.
- Deney ve kontrol gruplarının ön-test son-test tutum puanlarının değişim farkları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.
- Deney ve kontrol gruplarının ön-test performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.
- Deney ve kontrol gruplarının son-test performans puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.
- Deney grubunun ön-test son-test toplam performans puanları arasında anlamlı bir fark vardır.
- Kontrol grubunun ön-test son-test toplam performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur.
- Deney ve kontrol gruplarının ön-test son-test toplam performans puanlarının değişim farkları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır.

3. YÖNTEM (METHOD)

3.1. Araştırmanın Modeli (Research Model)

Bu araştırmada deneysel ve nitel yöntemler kullanılmıştır. Araştırmanın deneysel kısmında "kontrol gruplu ön-test son-test" modeli ile piyano eğitimi başlangıç aşamasında öğrenme stillerine dayalı öğretim etkinliklerinin öğrencilerin tutumlarına ve performanslarına etkisi ölçülmüştür. Nitel araştırma yöntemiyle, araştırmada deneysel çalışmayı uygulayan öğretim elemanlarının görüşleri belirlenmiştir. Piyano eğitimi başlangıç aşamasında öğrenme stillerine dayalı öğretim etkinliklerinin uygulama sonrasındaki etkililiğini tespit etmek için, deneysel çalışma sonrasında yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak uygulamayı yapan öğretim elemanlarının görüşleri alınmıştır.

3.2. Çalışma Grubu (Research Group)

Araştırmanın çalışma grubu 2008-2009 eğitim öğretim dönemi II. yarıyılı Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencileri arasından piyano eğitimine bu kurumda yeni başlayan ve güzel sanatlar liselerinden mezun, ancak teknik ve müzikal birikimi piyano eğitimi başlangıç aşamasında olan (kadrolu öğretmen olmaması, derse giren branş öğretmenlerinin olmaması vb. nedenlerle) 20 öğrenciden oluşturulmuştur. Tasarlanan bu gruptan 5 öğrenci deneysel çalışmayı aksattığı (sağlık problemi, devamsızlık) için araştırma 15 öğrenci ile devam etmiş ve tamamlanmıştır. Araştırma grubunun oluşturulmasında alınan uzman görüşleri doğrultusunda öğrencilerin mezun oldukları okul, ilk yarıyıl notları, çalıştıkları eserler ile teknik ve müzikal seviyeleri incelenmiş ve performansları için ön değerlendirme yapılmıştır. Bu ön değerlendirme sonucunda (Bkz. Tablo:1) homojen ve denk olacak şekilde deney ve kontrol gruplarının oluşturulması sağlanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının denkliğinin sağlanması sonrasında her iki gruba da tutum ölçeği uygulanmış (Bkz. Tablo: 2), deneysel işlem öncesinde deney grubunun öğrenme stil profilleri belirlenmiş (Bkz. Tablo: 4) ve ön test performans düzeyleri (Bkz. Tablo: 3) ölçülmüştür. Çalışma grubuna öğretim etkinliklerini uygulayacak öğretmenler ise Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalında görev yapan, doktora eğitimi almakta olan ve kıdem olarak birbirlerine denk, çalışmaya gönüllü olarak katılan iki öğretim elemanından (Bkz. Tablo: 5) oluşmuştur.

Tablo 1. Deney ve kontrol grubunun ön değerlendirme sonucundaki puan dağılımları

(Table 1. Distribution of test and control groups' pre-assessment outcomes score)

Ön Değerlendirme	n	x	ss	d	t	p
Deney	8	52,37	20,30	13	,755	0,464
Kontrol	7	59,85	17,71			

P<0,05

Ön değerlendirme sonuçlarında deney ve kontrol gruplarının arasında manidar bir fark bulunmaması deneysel işlem öncesinde grupların birbirine eş düzeyde olduklarını göstermektedir.

Tablo 2. Deney ve kontrol grubunun tutum ölçeği ön test puan dağılımı
(Table 2. Distribution of test and control groups' attitude scale pre-test score)

Tutum	Ön Test	n	x	ss	d	t	p
Hoşnutluk	Deney	8	3,08	,731	13	,256	,914
	Kontrol	7	2,99	,635			
Değer	Deney	8	3,68	,643	13	,649	,417
	Kontrol	7	3,42	,896			

P<0,05

Tablo 3. Deney ve kontrol grubunun ön test performans puan dağılımı
(Table 3. Distribution of test and control groups' pre-test performance score)

Gruplar	Ön Test	n	x	ss	d	t	p
Deney		8	2,38	,493	13	,404	,693
Kontrol		7	2,27	,625			

P<0,05

Tablo 2'ye göre, deney ve kontrol gruplarının tutum ölçeği ön test puan sonucunda hoşnutluk (,914) ve değer (,417) düzeylerinde ve tablo-3'te ön test performans puan dağılımlarına göre deneysel işlem öncesinde (,693) anlamlı bir fark bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 4. Deney grubunun öğrenme stil tercihleri dağılımı
(Table 4. Distribution of learning style preferences of the test group)

Deney Grubu	n	%
Görsel	2	%25
İşitsel	2	%25
Devinimsel	4	%50
Toplam	8	100

Tablo 4'te deney grubu öğrencilerinin öğrenme stil tercihlerinin dağılımı, %25'inin görsel, %25'inin işitsel ve %50'sinin devinimsel öğrendiği şeklindedir.

Tablo 5. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının kişisel bilgilerinin dağılımı
(Table 5. Distribution of participants instructors' personal information)

Cinsiyet	Bayan	Bay
Yaş	31-40	31-40
Eğitim Durumu	Doktora	Doktora
Uzmanlık Alan Çalgısı	Piyano	Piyano
Görev Yerindeki Statüsü	Kadrolu	Kadrolu
Görev Süresi	10 yıl	10 yıl

Tablo 5'te araştırma grubuna öğretim etkinliklerini uygulayacak öğretim elemanlarının kişisel bilgilerinin dağılımı görülmektedir. Buna göre araştırmaya katılan öğretim elemanlarının yaş, eğitim düzeyi, alan çalgısı, görevlendirilme şekli ve görev süresi değişkenlerine göre eşit olduğu söylenebilir. Araştırmada her ne kadar öğretim elemanlarının öğretme davranışları ölçülme de, uygulamayı yapan kişilerde de deneysel çalışmanın gerekli koşullarını eşitlemek için denklik aranmıştır.

3.3. Deneysel Süreç (Experimental Process)

Kontrol gruplu ön-test son-test modeliyle hazırlanan deneysel çalışmanın çalışma grubu 15 öğrenci ve 2 öğretim elemanından oluşmaktadır. Deney ve kontrol gruplarının oluşturulmasında öğrencilerin mezun oldukları okul, ilk yarıyıl notları, çalıştıkları eserler ile teknik ve müzikal seviyeleri incelenerek ön değerlendirme yapılmış (Bkz.Tablo 1) ve gruplar seçkisiz (random) olarak atanmıştır. Piyano eğitimi başlangıç aşamasındaki temel teknik ve müzikal davranışlar belirlenerek uzman görüşleri doğrultusunda ön-test son-testte kullanılacak yapılandırılmış davranış gözlem formu oluşturulmuştur. Daha sonra, biri ön-test ve son-testte, diğer ikisi ders etkinliklerinde uygulanmak üzere uzman görüşleri doğrultusunda piyano eğitimi başlangıç aşamasındaki temel teknik ve müzikal davranışları ölçmek amacıyla üç parça belirlenmiştir. Deneysel uygulama öncesinde her iki gruba tutum ölçeği uygulanmıştır. Bununla birlikte sadece deney grubu öğrencilerine öğrenme stilleri envanterleri uygulanmış ve ön-test son-test için kullanılacak parça araştırmacının kontrolünde öğrencilere sırayla verilerek müdahale edilmeden 40 dakika çalışmaları istenmiştir. Çalışma süreleri araştırmacı tarafından denetlenmiş ve bu süreçte öğrencilere müdahale edilmemiştir. Çalışma sonunda öğrencilerden parçayı baştan sona çalmaları istenmiş ve kamera kaydı alınarak ön-test tamamlanmıştır. Çalışma sonunda ön-test parçası bireysel olarak çalışmaları için öğrencilerden toplanmıştır.

Deneyim süreleri ve eğitim durumları (Bkz.Tablo 5) birbirine denk olan iki piyano öğretim elemanına, öğrenme stillerine uygun olarak yürütülecek öğretim programı ve gözlem formunda belirlenen davranışlar araştırmacı tarafından anlatılarak bilgilendirilmiş, öğrenme stillerine uygun öğrenci profilleri hakkında bilgi verilmiş ve öğretim elemanlarıyla bir uygulama çalışması yapılmıştır. Öğretmenler gözlem formundaki davranışlardan yola çıkarak uygulayacakları öğretim programında sadece deney grubu öğrencilerinin öğrenme stil profilleri hakkında bilgilendirilmiş ve öğrencinin öğrenme stiline uygun öğretim teknikleri uygulamaları, kontrol grubu öğrencilerine de geleneksel öğretimle uygulamalara devam etmeleri istenmiştir. Her öğrenci iki öğretmenle de çalışacak şekilde altı (6) uygulama dersi yapmıştır. Bu uygulamada deney grubu öğrencilerine öğrenme stillerine uygun ders

etkinlikleri düzenlenirken kontrol grubuna ait öğrencilerle geleneksel öğretime devam edilmiştir. Derslerin işleniş sürecinde her uygulamada araştırmacı da derslere katılmıştır.

Ön-test sonrasında 1. uygulama için her öğrenciden ders öncesinde 30 dakika 1. parçayı çalışmaları istenmiş ve hemen ardından 30 dakikalık uygulama dersi yapılmıştır. Ders bitiminde 1. parça öğrencilerin elinden alınmış ve bireysel olarak çalışmaları istenmiştir. İkinci uygulama için yine 1. parçayı her öğrenciden 30 dakikalık çalışması istenmiş ve sonra öğrenci diğer öğretim elemanı ile ders yapmıştır. Üçüncü derste de öğrenci 1. parçayı son kez 30 dakika çalışmış ve uygulama dersini yapmıştır. Dördüncü, beşinci ve altıncı uygulama dersinde 2. parça için aynı süreç tekrarlanmıştır. Uygulama sonucunda her öğrencinin 2 öğretim elemanı ile da 3 ders yapması sağlanmıştır. Uygulama dersleri bittikten sonra öğrencilere ön testte çalıştıkları parça tekrar verilerek 40 dakika çalışmaları istenmiş ve çalışma süreci araştırmacı tarafından müdahalesiz denetlenmiştir. Çalışma sonunda hemen gözlem yapılarak performansları kamera kaydına alınmıştır. Deneysel işlem sonrasında öğrencilere tekrar tutum ölçeği uygulanmış ve öğretim elemanları ile derste uyguladıkları öğrenme stillerine uygun düzenlenen etkinliklerin uygulanması üzerine görüşleri alınarak deneysel süreç sonlandırılmıştır. Deneysel süreç sonunda öğrencilerin ön test ve son test performansları biri araştırmacı olmak üzere 3 ayrı gözlemci tarafından değerlendirilerek davranış gözlem formları doldurulmuştur.

Tablo 6. Gözlemcilerin puanlamalarının güvenilirliği
(Table 6. Reliability of the observers's ratings)

	n	x	ss	p	r
1. Gözlemci	30	2,941	,820	,000	,983*
2. Gözlemci	30	2,944	,800		
1. Gözlemci	30	2,941	,820	,000	,914*
3. Gözlemci	30	2,865	,820		
3. Gözlemci	30	2,865	,820	,000	,925*
2. Gözlemci	30	2,944	,800		

P<0,01

Tablo 6'da gözlemcilerin verdikleri puanların arasındaki ilişkinin dağılımı görülmektedir. Buna göre 1. ve 2. gözlemcilerin verdikleri puanlar arasında ($r=0,983$), 1. ve 3. gözlemcilerin verdikleri puanlar arasında ($r=0,914$) ve 2. ve 3. gözlemcilerin verdikleri puanlar arasında ($r=0,925$) pozitif yönde, doğrusal ve yüksek düzeyde bir ilişki vardır.

Tablo 7. Gözlemcilerin ön test son test puanları arasındaki güvenilirlik dağılımı

(Table 7. Distribution of reliability between observers' pre-test post-test scores)

		Deney Grubu				Kontrol Grubu					
		n	x	ss	p	Anlamlı Fark	n	x	ss	p	Anlamlı Fark
Ön Test	1.Gözlemci	8	2,42	,521	,954	Yok	7	2,32	,680	,812	Yok
	2.Gözlemci	8	3,71	,458			7	2,14	,592		
	3.Gözlemci	8	2,34	,570			7	2,34	,664		
Son Test	1.Gözlemci	8	3,71	,577	,971	Yok	7	3,27	,447	,925	Yok
	2.Gözlemci	8	3,67	,497			7	3,19	,685		
	3.Gözlemci	8	3,73	,556			7	3,30	,432		

P<0,05

Tablo 7’de her üç gözlemcinin ön test ve son testte puan ortalamaları görülmektedir. Buna göre her gözlemcinin verdiği deney ve kontrol gruplarının ön test ($p=0,954$, $p=0,971$) son test ($p=0,812$, $p=0,925$) puanlamalarında önem düzeyine göre manidar bir farkın olmadığı görülmektedir.

3.4. Veri Toplama Araçları (Data Collection Tools)

Araştırmanın amacı doğrultusunda elde edilmesi gereken veriler, deneysel kısımda tutum ölçeği, öğrenme stilleri envanteri, yapılandırılmış davranış gözlem formu, deneysel çalışmada gözlem formunda kazanılması beklenen davranışların bulunduğu biri ön test ve son testte diğer ikisi uygulama derslerinde kullanılmak üzere seçilen üç etüt ve nitel kısımda ise deneysel çalışmayı yapan öğretim elemanları için yapılandırılmış görüşme formundan oluşmaktadır.

3.4.1. Tutum Ölçeği (Attitude Scale)

Piyano eğitiminde öğrenme stillerine dayalı öğretim etkinliklerinin öğrencilerin tutumlarına etkisini ölçmek amacıyla Tufan ve Güdek (2008: 75-90) tarafından eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumlarını belirlemek için geliştirilmiş tutum ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, 12’si olumsuz, 18’i olumlu olmak üzere 30 maddeden, hoşnutluk ve değer olmak üzere iki alt faktörden oluşmaktadır. Araştırmacıların kendileri tarafından yapılan geçerlik ve güvenilirlik analizleri, bu ölçeğin piyano dersine yönelik tutumları ölçmede alt faktörleri hoşnutluk 0.97, değer 0.91 olmak üzere toplamda alfa katsayısı 0.97 olarak hesaplanmıştır. Alfa katsayısının değerlendirilmesinde uyulan değerlendirme kriterleri incelendiğinde ölçeğin oldukça yüksek derecede güvenilirliğe sahip olduğu söylenebilir (Tufan ve Güdek, 2008). Araştırma sürecinde kullanılan tutum ölçeği için araştırmacı tarafından ayrıca güvenilirlik analizi yapılmamıştır. Piyano dersine yönelik tutum ölçeğinde Likert tipi beşli dereceleme kullanılmış ve derecelendirmesi ‘kuvvetle katılıyorum’, ‘katılıyorum’, ‘kararsızım’, ‘katılmıyorum’ ve ‘asla katılmıyorum’ şeklinde yapılmıştır. Ölçeğin puanlaması şu şekildedir:

Tablo 8. Tutum ölçeğinde yer alan seçeneklerin ve düzeylerin dağılımı
(Table 8. Distribution of the options and levels listed in the attitude scale)

Seçenekler	Düzy
Kuvvetle katılıyorum	5
Katılıyorum	4
Kararsızım	3
Katılmıyorum	2
Asla katılmıyorum	1

Ölçek, ön test ve son test olmak üzere iki kez kullanılmıştır. Tutum ölçeğine ilişkin elde edilen veriler puanlanırken olumlu cümleler ‘kuvvetle katılıyorum’ seçeneğinden ‘asla katılmıyorum’ seçeneğine ‘5-4-3-2-1 şeklinde puanlanırken, olumsuz cümleler ise tam tersi yol izlenerek aynı seçeneklerde 1-2-3-4-5 şeklinde puanlanmaktadır.

3.4.2. Öğrenme Stilleri Envanteri (Learning Style Inventory)

Araştırmada öğrenme stillerinin tespiti için öncelikle, öğrenmede algısal boyutu kapsayan görsel, işitsel ve devinimsel/dokunsal üç alt kategoride sınıflandırılmış yurt içi ve yurt dışında geliştirilen öğrenme stilleri envanterleri incelenmiştir.

Seçilen envanterlerin geçerlik güvenirlik çalışmalarına rastlanmadığı için uzman görüşleri doğrultusunda seçilen iki envanterin birlikte kullanılması ve bununla birlikte öğrenme stillerinin tespit edileceği deney grubu ile gözlem yapılarak öğrenme stilleri tercihinin pekiştirilmesi uygun görülmüştür. Buna göre araştırmada Jonelle tarafından geliştirilmiş ve Güllü tarafından (2006; Akt.Sever, 2008) Türkçe'ye çevrilen öğrenme stilleri envanteri ve Boydak (2007) tarafından hazırlanmış öğrenciler için öğrenme stilleri envanteri kullanılmıştır. Güllü (2006), tarafından tercüme edilen envanter 14 sorudan ve görsel, işitsel, devinimsel/dokunsal üç alt seçenekten oluşmaktadır. Envanterin her maddesinde birinci seçenek görerek öğrenmeyi, ikinci seçenek duyarak öğrenmeyi ve üçüncü seçenek de devinimsel yani hareket ederek öğrenmeyi ifade etmektedir (Akt. Sever, 2008). Envanterde her soruya verilen yanıtlar doğrultusunda en fazla alt seçeneğin işaretlenmesiyle ağırlıklı öğrenme tercihi tespit edilmektedir. Boydak (2007) tarafından hazırlanan öğrenme stilleri envanteri görsel, işitsel ve devinimsel öğrenmeyi ifade eden 33 sorudan oluşmaktadır. Envanter her soru için verilen evet ya da hayır seçeneklerinin işaretlenmesiyle doldurulmaktadır. Değerlendirme evet denilen soruların Tablo-9'da daire için alınarak daha sonra her cevap için 1 puan verilip, toplam sütununa yazılmasıyla yapılmaktadır.

Tablo 9. Öğrenme stilleri envanteri cevap anahtarı
(Table 9. Learning style inventory answer key)

Öğrenme Stili												Toplam
İşitsel	1	3	6	8	10	13	22	23	24	28	31	
Görsel	2	4	7	14	18	19	20	21	25	26	32	
Kinestetik	5	9	11	12	15	16	17	27	29	30	33	

3.4.3. Yapılandırılmış Davranış Gözlem Formu (Structured Behavior Observation Form)

Davranış gözlem formu, öğrenme stillerine yönelik uygulanan öğretim etkinliklerinin öğrencilerin performanslarına etkisini tespit etmek amacıyla piyano eğitimi başlangıç aşamasında kazandırılması beklenen temel teknik ve müzikal davranışlardan oluşmaktadır. Ön test ve son testte kullanılmak üzere hazırlanan form 15 maddeden oluşmaktadır. Formun birinci maddesi olan piyanoda oturma pozisyonu yedi alt maddeden oluşmaktadır. Gözlem formu içerisindeki davranışlar belirlenirken piyano eğitiminde uzman 2 kişinin görüşleri alınarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Davranış gözlem formu 'Likert tipi' beşli dereceleme ölçeği kullanılarak hazırlanmıştır. Buna göre seçenekler '5-Çok İyi, 4-İyi, 3-Orta, 2-Zayıf, 1-Mevcut Değil' olarak belirlenmiştir.

Tablo 10. Gözlem formunda kullanılan seçeneklerin ve düzeylerin dağılımı

(Table 10. Distribution of the options and levels listed in the observation form)

Seçenekler	Düzye
1 Mevcut Değil	0-1.80
2 Zayıf	1.81-2.60
3 Orta	2.61-3.40
4 İyi	3.41-4.20
5 Çok İyi	4.21-5.00

Tablo 10'da mevcut olan düzeylere göre, 0-1.80 arası davranışın mevcut olmadığını, 1.81-2.60 arası davranışın 'zayıf' derecede, 2.61-3.40 arası 'orta' derecede, 3.41-4.20 arası 'iyi' derecede ve 4.21-

5.00 arası davranışın 'çok iyi' derecede olduğunu göstermektedir.

3.4.4. Yapılandırılmış Görüşme Formu (Structured Observation Form)

Deneysel çalışmada uygulamaya katılan öğretim elemanları için hazırlanan görüşme formu 11 sorudan oluşmaktadır. Bunlardan ilk altı soru kişisel bilgileri (Bkz.Tablo-5), diğer sorular ise öğretim elemanlarının daha önce öğrenme stilleri ile ilgili araştırma ve deneyimlerini tespit etmek, öğrenme stillerine dayalı yapılan uygulamadaki gözlemleri sonucunda öğretim elemanlarının görüş ve önerilerini almak amacıyla hazırlanmıştır. Görüşme formunun hazırlanması uzman görüşleri doğrultusunda yapılmıştır ve analizi içerik analizi yöntemiyle cümleler kodlanarak amaca uygun olarak düzenlenmiş bununla birlikte kesit alma yöntemiyle bulgulardan elde edilen veriler desteklenmiştir. Görüşmeden elde edilen bulguların güvenilirliği için bulgular düzenlendikten sonra görüşmecilere verilerek gerekli düzeltmeleri yapmaları istenmiştir.

3.4.5. Uygulamada Kullanılan Parçalar (Pieces Used In Study)

Deneysel çalışmada veri elde etmek amacıyla birisi ön test ve son testte, diğer ikisi de uygulamada kullanılmak üzere üç parça seçilmiştir. Parçaların seçiminde, davranış gözlem formunda belirlenen piyano eğitiminde temel teknik ve müzikal davranışlar belirleyici olmuştur. Parça seçiminin her aşaması uzman görüşleri doğrultusunda yapılmıştır. Buna göre ön test ve son testte kullanılmak üzere H. Berens'in op.70 Book 1 '50 Piano Pieces For Beginners' adlı albümünden 4 numaralı etüt, uygulamada kullanılmak üzere H. Berens'in aynı albümünden 33 numaralı etüt ve C. Czerny'nin op.261 Book 1 '125 Exercises in Passage Playing' adlı albümünden 4 numaralı etüt seçilmiştir.

3.5. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi (Data Processing and Analysis)

Araştırmada elde edilen veriler, bilgisayar programı (SPSS 10.0) yardımıyla uzman görüşleri doğrultusunda işlenerek çözümlenmiştir. Deneysel çalışmada tutum ölçeği ve gözlem formundan elde edilen verilerin analizi Independent-Samples T testi kullanılarak çözümlenmiştir. Çözümlenen bütün veriler tablolastırılarak yorumlanmıştır. Deneysel çalışma sonunda öğretim elemanlarına yönelik yapılandırılmış görüşme formu içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Bu yöntemle cümleler kodlanarak amaca uygun olarak düzenlenmiş bununla birlikte kesit alma yöntemiyle bulgulardan elde edilen veriler desteklenmiştir.

4. BULGULAR VE YORUM (FINDINGS AND DISCUSSIONS)

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin yorumların yer aldığı bu bölümde, elde edilen bulgular ve yorumlar, araştırmancının alt problemlerine göre düzenlenerek verilmektedir.

4.1. Başlangıç Piyano Eğitiminde Algısal Öğrenme Stillere Uygun Olarak Yapılan Öğretim Etkinliklerinin Öğrencilerin Tutumlarına Etkisine İlişkin Bulgular ve Yorumlar (At The Beginning of Piano Education, Findings and Discussions About Effectiveness of the Teaching Activities Applied Compliance with Perceptual Learning Styles on Students' Attitudes)

Bu bölümde 1. alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmektedir. Piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerine uygun

olarak yapılan öğretim etkinliklerinin öğrencilerin tutumlarına etkisinin olup olmadığı 5 ayrı hipotezle test edilmiştir.

Tablo 11. Deney ve kontrol gruplarının tutum ölçeği ön-test puanlarının karşılaştırılması
(Table 11. Comparison of test and control groups' attitude scale pre-test scores)

Tutum	Ön Test	n	x	ss	d	t	p
Hoşnutluk	Deney	8	3,08	,731	13	,256	,914
	Kontrol	7	2,99	,635			
Değer	Deney	8	3,68	,643	13	,649	,417
	Kontrol	7	3,42	,896			

P<0,05

Deney ve kontrol gruplarının ön-test tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur hipotezi Tablo-11'de verilmiştir. Bulgulara göre, deney ve kontrol gruplarının piyano eğitimine yönelik tutumlarında deneysel işlem öncesinde hoşnutluk ve değer alt maddelerinin her ikisinde de manidar bir fark bulunmamaktadır ve deney, kontrol gruplarının ön-test tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur hipotezi doğrulanmaktadır. Bu sonuç doğrultusunda deneysel çalışma öncesinde öğrencilerin piyanoya yönelik tutumlarında iki grubun birbirine denk olduğu söylenebilir.

Tablo 12. Deney grubu tutum ölçeği ön-test son-test puanlarının karşılaştırılması
(Table 12. Comparison of test group attitude scale pre-test post-test scores)

Tutum	Deney	n	x	ss	d	t	p
Hoşnutluk	Ön Test	8	3,08	,731	14	-1,177	,259
	Son Test	8	3,50	,683			
Değer	Ön Test	8	3,68	,643	14	-,932	,367
	Son Test	8	4,03	,821			

P<0,05

Deney grubunun ön-test son-test tutum puanları arasında anlamlı bir fark vardır hipotezi tablo-12'de verilmektedir. Piyano eğitiminde öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinlikleri sonucunda deney grubunun ön-test son-test puan karşılaştırmaları incelendiğinde, deney grubunun piyano eğitimine yönelik tutumlarında hoşnutluk ve değer alt maddelerine göre ortalamalarda bir artış olduğu ancak manidar bir fark bulunmadığı görülmektedir. Deney grubunun ön-test son-test tutum puanları arasında anlamlı bir fark vardır hipotezi reddedilmektedir. Bu sonuçlara dayanarak, deney grubu öğrencilerinin öğrenme stillerine yönelik deneysel çalışma sonrasında tutumlarında anlamlı bir değişimin olmadığı söylenebilir.

Tablo 13. Kontrol grubu tutum ölçeği ön-test son-test puanlarının karşılaştırılması
(Table 13. Comparison of control group attitude scale pre-test post-test scores)

Tutum	Kontrol	n	x	ss	d	t	p
Hoşnutluk	Ön Test	7	2,99	,635	12	-,213	,835
	Son Test	7	3,06	,619			
Değer	Ön Test	7	3,42	,896	12	-,649	,529
	Son Test	7	3,71	,743			

P<0,05

Kontrol grubunun ön-test son-test tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur hipotezi tablo-13'de verilmektedir. Kontrol grubunun piyano eğitimine yönelik tutumlarında ön-test son-test puanlarına göre, hoşnutluk ve değer alt maddelerine ait ortalamalarda bir artış olduğu ancak manidar bir fark bulunmadığı görülmektedir. Bu sonuca göre kontrol grubunun ön-test son-test tutum puanları arasında anlamlı bir fark yoktur hipotezi doğrulanmaktadır. Bu doğrultuda, kontrol grubu öğrencilerinin öğrenme stillerine yönelik deneysel çalışma sonrasında tutumlarında anlamlı bir değişimin olmadığı söylenebilir.

Tablo 14. Deney ve kontrol gruplarının tutum ölçeği son-test puanlarının karşılaştırılması
(Table 14. Comparison of test and control groups' attitude scale post-test scores)

Tutum	Son Test	n	x	ss	d	t	p
Hoşnutluk	Deney	8	3,50	,683	13	1,288	,220
	Kontrol	7	3,06	,619			
Değer	Deney	8	4,03	,821	13	,779	,450
	Kontrol	7	3,71	,743			

P<0,05

Araştırmanın dördüncü hipotezi olan deney ve kontrol gruplarının son-test tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır tablo-14'te verilmektedir. Bu sonuca göre deney ve kontrol gruplarının piyano eğitimine yönelik tutumlarında deneysel işlem sonrasında hoşnutluk ve değer alt maddelerinin her ikisinde de manidar bir fark bulunmamaktadır ve deney, kontrol gruplarının son-test tutum puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır hipotezi reddedilmektedir. Bu doğrultuda, her iki grubun öğrenme stillerine yönelik deneysel çalışma sonrasında tutumlarında anlamlı bir değişimin olmadığı söylenebilir.

Tablo 15. Deney ve kontrol gruplarının tutum ölçeği ön-test son-test değişim farklarının karşılaştırılması
(Table 15. Comparison of differences for the pre-test post-test change of the test and control groups' attitude)

Tutum	Ön Test Son Test	n	x	ss	d	t	p
Hoşnutluk	Deney	8	,416	,912	13	,840	,416
	Kontrol	7	,071	,627			
Değer	Deney	8	,343	,973	13	,110	,914
	Kontrol	7	,285	1,062			

P<0,05

Deney ve kontrol gruplarının ön-test son-test tutum puanlarının değişim farkları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır hipotezi tablo-15'de verilmektedir. Piyano eğitiminde öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinliklerinde deney ve kontrol gruplarının hoşnutluk ve değer alt maddelerinin bulunduğu tutumlarında ortaya çıkan sonuçlara göre, deney grubunun ortalamalarında daha fazla olmak üzere her iki grupta da gelişim olmasına rağmen, anlamlı derecede bir değişim farkı bulunmamaktadır. Bu sonuca göre deney ve kontrol gruplarının ön-test son-test tutum puanlarının değişim farkları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır hipotezi reddedilmektedir.

4.2. Başlangıç Piyano Eğitiminde Algısal Öğrenme Stilllerine Uygun Olarak Yapılan Öğretim Etkinliklerinin Öğrencilerin Performanslarına Etkisine İlişkin Bulgular ve Yorumlar (At the Beginning of Piano Education, Findings and Discussions About Effectiveness of the Teaching Activities Applied Compliance with Perceptual Learning Styles on Students' Performance)

Bu bölümde 2. alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmektedir. Piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinliklerinin öğrencilerin performanslarına etkisinin olup olmadığı 5 ayrı hipotezle test edilmiştir.

Tablo 16. Deney ve kontrol gruplarının ön-test puanlarının karşılaştırılması
(Table 16. Comparison of test and control groups' pre-test scores)

	Ön Test	n	x	ss	d	t	p
Gruplar	Deney	8	2,38	,493	13	,404	,693
	Kontrol	7	2,27	,625			

$P < 0,05$

Araştırmanın altıncı hipotezi olan deney ve kontrol gruplarının ön-test performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur tablo-16'da verilmiştir. Piyano eğitiminde öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinlikleri öncesinde yapılan ön-test performans puan dağılımlarına göre, deneysel işlem öncesinde manidar bir farkın olmadığı görülmektedir. Bu sonuca göre deney ve kontrol gruplarının ön-test performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur hipotezi doğrulanmaktadır ve deneysel işlem öncesinde grupların eşit dağılımda oldukları görülmektedir.

Tablo 17. Deney ve kontrol gruplarının son-test puanlarının karşılaştırılması
(Table 17. Comparison of test and control groups' post-test scores)

	Son Test	n	x	ss	d	t	p
Gruplar	Deney	8	3,70	,520	13	1,687	,116
	Kontrol	7	3,26	,503			

$P < 0,05$

Araştırmanın yedinci hipotezi olan deney ve kontrol gruplarının son-test performans puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır tablo-17'de verilmektedir. Buna göre, piyano eğitiminde öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinlikleri sonrasında son-test performans puan dağılımları deney grubunun 3,70 ortalamada, kontrol grubunun ise 3,26 ortalamadadır. Bu doğrultuda her iki grubun da deneysel işlem sonrasında ilerleme gösterdikleri ancak, deneysel işlem sonrasında deney ve kontrol grupları arasında manidar bir farkın bulunmadığı söylenebilir. Sonuç olarak deney ve kontrol gruplarının son-test performans puanları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır hipotezi reddedilmektedir.

Deney grubunun ön-test son-test toplam performans puanları arasında anlamlı bir fark vardır hipotezi tablo-22'de verilmektedir. Deney grubunun performans puanlarına ait davranışlar Tablo-18, 19, 20 ve 21'de ayrı ayrı tablolandırılmıştır.

Tablo 18. Deney grubu ön-test son-test performans puanlarının karşılaştırılması
(Table 18. Comparison of test group's pre-test post-test performance sroces)

Deney Grubu		n	x	ss	d	t	p
Piyanoda Oturma Pozisyonu	Ön Test	8	3,00	,308	9,916	-	,011
	Son Test	8	3,75	,660			
Vücut Ağırlığını Dengeleme	Ön Test	8	2,87	,615	11,928	-	,032
	Son Test	8	3,83	,959			
Piyanoya Uzaklık Mesafesi	Ön Test	8	3,16	,816	14	-	,374
	Son Test	8	3,54	,815			
Ayakların Pozisyonu	Ön Test	8	2,91	,660	14	-	,408
	Son Test	8	3,25	,886			
Kolların (Yere Paralel) Konumu	Ön Test	8	3,25	,427	14	-	,110
	Son Test	8	3,70	,628			
Ellerin (Avuç İçi Yuvarlaklığı) Konumu	Ön Test	8	3,04	,677	14	-	,089
	Son Test	8	3,58	,496			
Parmakların Tuşeye Kırılmadan Basması	Ön Test	8	2,83	,755	13,337	-	,005
	Son Test	8	3,95	,602			

P<0,05

Tablo 18'de deney grubunun piyanoda oturma pozisyonuna yönelik davranışların ön-test son-test performans puanlarının karşılaştırması görülmektedir. Buna göre, deneysel işlem sonrasında öğrencinin tabureyi doğru yerleştirebilmesi, vücut ağırlığını tabure ile klavye arasında dengeleyebilmesi ve parmakların tuşeye kırılmadan basabilmesi davranışlarında anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmaktadır. Bunun yanında piyanoya uzaklık mesafesini ayarlayabilmesi, ayakların pozisyonu, kolların yere paralel konumu ve ellerin avuç içi yuvarlaklığı konumunu ayarlayabilmesi davranışlarında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir.

Tablo 19. Deney grubu ön-test son-test performans puanlarının karşılaştırılması
(Table 19. Comparison of test group's pre-test post-test performance sroces)

Deney Grubu		n	x	ss	d	t	p
Ölçü Sayısına Dikkat Etme	Ön Test	8	2,16	,590	12,303	-	,001
	Son Test	8	3,66	,872			
Notaları Doğru Çalmaya Dikkat Etme	Ön Test	8	2,29	,485	12,365	-	,000
	Son Test	8	4,12	,711			
Doğru Tartımla Çalmaya Dikkat Etme	Ön Test	8	2,12	1,037	11,609	-	,001
	Son Test	8	3,91	,636			
Legato Tekniğini Uygulayabilme	Ön Test	8	3,20	,795	11,728	-	,003
	Son Test	8	4,41	,496			
Staccato Tekniğini Uygulayabilme	Ön Test	8	1,87	,665	12,187	-	,001
	Son Test	8	3,62	,999			

P<0.05

Tablo 19'da algısal öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinliklerinin deney grubu öğrencilerinin performanslarına etkisinin ölçüldüğü davranışların dağılımı görülmektedir. Deney grubunun ön-test son-test performans düzeylerinin karşılaştırılmasına göre, piyanoda ölçü sayısına, notaları doğru çalmaya, doğru tartımla çalmaya dikkat etme davranışları ile legato ve staccato çalış tekniklerini uygulayabilme davranışlarında p değerine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre, deney grubu öğrencilerinin

bu davranışlarda deneysel işlem sonrasında olumlu yönde gelişim gösterdikleri söylenebilir.

Tablo 20. Deney grubu ön-test son-test performans puanlarının karşılaştırılması
(Table 20. Comparison of test group's pre-test post-test performance sroces)

Deney Grubu		n	x	ss	d	t	p
Parmak Numaralarına Dikkat Etme	Ön Test	8	2,54	,754	12,612	-	,001
	Son Test	8	4,00	,534		4,460	
Başparmak Alt ve Üst Geçişlerine Dikkat Etme	Ön Test	8	2,04	,602	9,305	-	,000
	Son Test	8	3,79	,248		7,596	
Uzatma Bağına Dikkat etme	Ön Test	8	2,04	1,557	8,527	-	,001
	Son Test	8	4,37	,517		4,021	
Altere Seslere ve Değiştirici İşaretlere Dikkat Etme	Ön Test	8	2,16	,854	12,858	-	,000
	Son Test	8	4,04	,628		5,000	
Parça İçerisindeki Akor Çalışmalarına Dikkat etme	Ön Test	8	2,45	,795	12,025	-	,000
	Son Test	8	4,04	,517		4,719	

P<0.05

Tablo 20'de elde edilen bulgulara göre, deney grubunun ön-test son-test performans düzeylerinin karşılaştırılmasına yönelik öğrencinin parmak numaralarına, başparmak geçişlerine, uzatma bağına, altere sesler ile değiştirici işaretlere ve parça içerisindeki akor çalışmalarına dikkat etmesi davranışlarında manidar bir farkın olduğu görülmektedir.

Tablo 21. Deney grubu ön-test son-test performans puanlarının karşılaştırılması
(Table 21. Comparison of test group's pre-test post-test performance sroces)

Deney Grubu		n	x	ss	d	t	p
Motif, Cümle Yapılarına Dikkat Etme	Ön Test	8	1,58	,791	13,994	-	,001
	Son Test	8	3,20	,775		4,147	
Gürlük Basamaklarına Dikkat Etme	Ön Test	8	1,37	,485	12,193	-	,002
	Son Test	8	2,58	,729		3,900	
Parçayı Temposuna Uygun Çalma	Ön Test	8	1,54	,688	13,996	-	,000
	Son Test	8	3,29	,700		5,041	
Baştan Sona Bütünlük İçerisinde Çalma	Ön Test	8	1,66	,690	12,943	-	,003
	Son Test	8	3,16	,925		3,674	

P<0.05

Deney grubunun ön-test son-test performans düzeylerinin karşılaştırılmasına göre, öğrencinin motif, cümle yapılarına, gürlük basamaklarına dikkat etmesi ve parçayı temposuna uygun, baştan sona bütünlük içinde çalmasına yönelik davranışların p değerine göre anlamlı düzeyde olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, deney grubunun bu davranışlarda deneysel işlem sonrasında gelişim gösterdikleri söylenebilir.

Tablo 22. Deney grubu ön-test son-test performans toplam puanlarının karşılaştırılması
(Table 22. Comparison of test group's pre-test post-test performance total scores)

Deney Grubu		n	x	ss	d	t	p
Toplam Davranış	Ön Test	8	2,38	,493	13,961	-5,205	,000
	Son Test	8	3,70	,520			

P<0.05

Tablo 22'de deney grubunun toplam davranışlarda ön-test son-test performanslarının karşılaştırması görülmektedir. Buna göre, deney grubunun ön testte 2,38 olan toplam davranış ortalamalarının son testte 3,70 ortalamaya çıktığı ve deneysel işlem sonrasında manidar bir farkın olduğu görülmektedir. Deney grubunun ön-test son-test toplam performans puanları arasında anlamlı bir fark vardır hipotezi bu sonuca göre doğrulanmaktadır.

Kontrol grubunun ön-test son-test toplam performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur hipotezi Tablo-27'de verilmektedir. Kontrol grubunun performans puanlarına ait davranışlar Tablo-23, 24, 25 ve 26'da ayrı ayrı tablolandırılmıştır.

Tablo 23. Kontrol grubu ön-test son-test performans puanlarının karşılaştırılması
(Table 23. Comparison of control group's pre-test post-test performance scores)

Kontrol Grubu		n	x	ss	d	t	p
Piyanoda Oturma Pozisyonu	Ön Test	7	3,47	,857	12	-	,284
	Son Test	7	3,90	,534			
Vücut Ağırlığını Dengeleme	Ön Test	7	3,09	,956	12	-	,193
	Son Test	7	3,71	,705			
Piyanoya Uzaklık Mesafesi	Ön Test	7	3,00	,816	12	-	,109
	Son Test	7	3,66	,608			
Ayakların Pozisyonu	Ön Test	7	2,85	,997	12	-	,608
	Son Test	7	3,09	,658			
Kolların (Yere Paralel) Konumu	Ön Test	7	3,14	,634	11,699	-	,042
	Son Test	7	3,85	,539			
Ellerin Avuç İçi Yuvarlaklığı Konumu	Ön Test	7	3,14	,878	12	-	,102
	Son Test	7	3,85	,604			
Parmakların Tuşeye Kırılmadan Basması	Ön Test	7	3,57	1,066	12	-	,374
	Son Test	7	4,00	,608			

P<0.05

Kontrol grubunun piyanoda oturma pozisyonuna yönelik ön-test son-test performans düzeylerinin dağılımına göre, öğrencinin tabureyi doğru yerleştirebilmesi, vücut ağırlığını tabure ile klavye arasında dengeleyebilmesi, piyanoya uzaklık mesafesini ayarlayabilmesi, ayakların pozisyonu, ellerin avuç içi yuvarlaklığı konumu ve parmakların tuşeye kırılmadan basabilmesi davranışlarında anlamlı bir farkın oluşmadığı görülmektedir. Bunun yanında öğrencinin kolların yere paralel konumunu ayarlayabilmesi davranışında manidar bir farkın olduğu görülmektedir.

Tablo 24. Kontrol grubu ön-test son-test performans puanlarının karşılaştırılması
(Table 24. Comparison of control group's pre-test post-test performance scores)

Kontrol Grubu		n	x	ss	d	t	p
Ölçü Sayısına Dikkat Etme	Ön Test	7	1,85	,790	11,998	-	,023
	Son Test	7	2,95	,780		2,610	
Notaları Doğru Çalmaya Dikkat Etme	Ön Test	7	2,19	,716	11,953	-	,021
	Son Test	7	3,23	,762		2,648	
Doğru Tartımla Çalmaya Dikkat Etme	Ön Test	7	1,90	,809	11,467	-	,013
	Son Test	7	3,04	,650		2,910	
Legato Tekniğini Uygulayabilme	Ön Test	7	3,09	,658	10,728	-	,006
	Son Test	7	4,09	,460		3,293	
Staccato Tekniğini Uygulayabilme	Ön Test	7	1,47	,634	11,592	-	,002
	Son Test	7	2,71	,524		3,980	

P<0.05

Kontrol grubunun ön-test son-test performans düzeylerinin karşılaştırılmasına göre, piyanoda ölçü sayısına, notaları doğru çalmaya, doğru tartımla çalmaya dikkat etme ile legato ve staccato çalış tekniklerini uygulayabilme davranışlarında anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir. Buna göre, kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem sonrasında olumlu yönde gelişim gösterdikleri söylenebilir.

Tablo 25. Kontrol grubu ön-test son-test performans puanlarının karşılaştırılması
(Table 25. Comparison of control group's pre-test post-test performance scores)

Kontrol Grubu		n	x	ss	d	t	p
Parmak Numaralarına Dikkat Etme	Ön Test	7	2,52	,662	12	-	,050
	Son Test	7	3,38	,803		2,177	
Başparmak Alt ve Üst Geçişlerine Dikkat Etme	Ön Test	7	1,85	1,152	11,317	-	,028
	Son Test	7	3,23	,896		2,502	
Uzatma Bağına Dikkat etme	Ön Test	7	1,52	1,385	11,201	-	,007
	Son Test	7	3,66	1,054		3,356	
Altere Seslere ve Değiştirici İşaretlere Dikkat Etme	Ön Test	7	1,90	,994	9,854	-	,005
	Son Test	7	3,42	,599		3,471	
Parça İçerisindeki Akor Çalışlarına Dikkat etme	Ön Test	7	1,85	,741	9,285	-	,000
	Son Test	7	3,38	,405		4,770	

P<0.05

Tablo 25'de kontrol grubunun ön-test son-test performans düzeylerinin karşılaştırılmasına göre, öğrencinin başparmak alt ve üst geçişlerine, uzatma bağına, altere sesler ile değiştirici işaretlere ve parça içerisindeki akor çalışmalarına dikkat etmesi davranışlarında manidar bir farkın olduğu görülmektedir. Öğrencinin parmak numaralarına dikkat etme davranışında ise anlamlı bir farkın oluşmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, kontrol grubunun deneysel işlem sonrasında olumlu yönde gelişim gösterdikleri söylenebilir.

Tablo 26. Kontrol grubu ön-test son-test performans puanlarının karşılaştırılması
(Table 26. Comparison of control group's pre-test post-test performance sroces)

Kontrol Grubu		n	x	ss	d	t	p
Motif, Cümle Yapılarına Dikkat Etme	Ön Test	7	1,42	,629	11,822	-2,782	,017
	Son Test	7	2,42	,712			
Gürlük Basamaklarına Dikkat Etme	Ön Test	7	1,19	,325	8,567	-2,489	,029
	Son Test	7	1,90	,686			
Parçayı Temposuna Uygun Çalma	Ön Test	7	1,28	,524	11,083	-3,297	,006
	Son Test	7	2,38	,705			
Baştan Sona Bütünlük İçerisinde Çalma	Ön Test	7	1,33	,509	10,627	-3,501	,004
	Son Test	7	2,52	,741			

P<0.05

Kontrol grubunun ön-test son-test performans düzeylerinin karşılaştırmasına göre, öğrencinin motif, cümle yapılarına, gürlük basamaklarına dikkat etmesi ve parçayı temposuna uygun, baştan sona bütünlük içinde çalmasına yönelik davranışların anlamlı düzeyde olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, kontrol grubunun bu davranışlarda deneysel işlem sonrasında gelişim gösterdikleri söylenebilir.

Tablo 27. Kontrol grubu ön-test son-test toplam performans puanlarının karşılaştırılması
(Table 27. Comparison of control group's pre-test post-test performance total sroces)

Kontrol Grubu		n	x	ss	d	t	p
Toplam Davranış	Ön Test	7	2,27	,625	11,481	-3,258	,007
	Son Test	7	3,26	,503			

P<0.05

Tablo 27'de kontrol grubunun toplam davranışlarda ön-test son-test performanslarının karşılaştırması görülmektedir. Buna göre, kontrol grubunun ön testte 2,27 olan toplam davranış ortalamaları son testte 3,26 ortalamaya çıktığı ve deneysel işlem sonrasında manidar bir farkın oluştuğu görülmektedir. Kontrol grubunun ön-test son-test toplam performans puanları arasında anlamlı bir fark yoktur hipotezi bu sonuca göre reddedilmektedir.

Tablo 28. Deney ve kontrol gruplarının ön-test son-test değişim farklarının karşılaştırılması
(Table 28. Comparison of differences for the pre-test post-test change of test and control groups)

	Ön Test-Son Test	n	x	ss	d	t	p
Gruplar	Deney	8	1,319	,282	12,648	2,558	,024
	Kontrol	7	,988	,205			

P<0.05

Araştırmanın onuncu hipotezi olan deney ve kontrol gruplarının ön-test son-test toplam performans puanlarının değişim farkları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır tablo-28'de verilmektedir. Buna göre, deney grubunun değişim fark ortalaması 1,319, kontrol grubunun değişim farklarının ortalaması ise 0,988 olarak görülmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda deney ve kontrol gruplarının ön-test son-test toplam performans puanlarının değişim farkları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır hipotezi doğrulanmaktadır.

4.3. Başlangıç Piyano Eğitiminde Öğrenme Stilllerine Uygun Olarak Yapılan Öğretim Etkinliklerini Uygulayan Öğretim Elemanlarının Dersin Uygulamasına Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular (At the Beginning of Piano Education, Findings About the Opinions of the Teaching Staff Who Applied Perceptual Learning Styles on Students' Attitudes)

Bu bölümde 3. alt probleme ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmektedir.

- Piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinliklerini uygulayan öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda, daha önce bu konuyla ilgili araştırma, gözlem vb. deneyimlerinin olmadığı belirtilmiştir. Bunun yanında piyano eğitiminde kullanılan öğretim etkinliklerinin genellikle işitsel ağırlıklı olduğu görüşü ortaya çıkmaktadır.

ÖE2: "Bu yöntemlerden haberdar olmasam bile öğretmenlik yaşantım boyunca her tip öğrenci için kullanmış olduğum yöntemlerin belki de %60'ını işitsel tipler için öngörülen yöntemler oluşturuyor."

- Öğrenme stilleri yoluyla öğretim etkinlikleri düzenlemenin öğrencinin öğrenme durumunda kolaylık sağlamasına ilişkin öğretim elemanları görüşü olumlu yöndedir. Öğrenme stillerinin öğrencinin öğrenme durumunda kolaylık sağlamasına yönelik görüşlerinde öğretim elemanları görsel, işitsel ve devinimsel olarak farklı öğrenme profiline sahip öğrenciler üzerinde yapılan uygulamalardaki sonuç doğrultusunda farklılıkların da ortaya çıktığını belirtmiştir. Örneğin, işitsel öğrenenlerde işitsel etkinliklerin olumlu sonuç verdiği ve en olumlu dönütün bu profildeki öğrenenlerden alındığı, devinimsel öğrenenlerde devinimsel etkinliklerin etkili olduğu bunun yanında zaman zaman işitsel etkinliklere de ihtiyaç duyulduğu ve görsel öğrenenlerde ise görsel etkinliklerin yanında işitsel ve devinimsel etkinliklerin ihtiyaç hissedildiği görüşleri ortaya çıkmaktadır.

ÖE2: "...İşitsel öğrencilerde tartım hataları yapan öğrencilere, bu hatalarını fark ettirebilmek için bona yaptırdığımda sorunun devam etmediğini ve hemen çözümlendiğini gördüm. Ses hataları yapan öğrencilere, bu hatalarını fark ettirebilmek için solfej yaptırdığımda kısmen de olsa sorunun çözümlendiğini gördüm. Yanlış seste ısrarcı oldukları anlarda problemlili kısmın solfejini ben yaptığım vakit notaya bakmadan, bu sesi hemen algılayıp klavyede aramaya başladıklarını gözlemledim."

ÖE1: "Öğrencinin öğrenme biçimine göre çalışmak hem öğrenciyi hem de öğretmeni gereksiz çalışmalardan kurtarmaktadır. Beraberinde öğrenciye normalden daha fazla bilgi kazandırması şeklinde faydası olduğu görülmektedir."

ÖE2: Görsel öğrenenlerde "tartım hatalarını fark ettirmek için çizimle matematiksel olarak tartımları anlatmam bu tip öğrencilerde oldukça etkili oldu. Hatalı yerlerin üzerini çarpıcı bir işaretle belirginleştirmem öğrencinin o noktada durup hatasını fark etmesine ve çözüm üretmesine aracı oldu. Özellikle akorları anlayıp uygulamalarında, akorları belli bir süre incelemeleri esnasında notaları tek tek okumaktan ziyade notaların şekilsel diziliminden faydalanıp bu dizilimi parmaklarına aktarmaya çalışarak akorları çalma aşamasına geçtiklerini sormuş olduğum birkaç soru vasıtasıyla anladım. Bu nedenle bu tip öğrencilerin deşifreye başlamadan önce parçalarını detaylı bir şekilde incelemelerinin önemli olduğu kanaatine vardım."

ÖE2: "İşitsel tipler ben çalarken daha çok çıkan seslere odaklı bir şekilde çaldıklarımı dinlerken ve hatta çoğunlukla ellerime bile bakma gereksinimi duymazken, devinimsel tiplerin dikkatle ellerimi incelediğini gözlemledim. Bu aşamadan sonra kendileri çaldıkları zaman

sorunun çoğunlukla çözümlendiğini gözlemledim. Başlangıç düzeyinde oldukları için parmak geçişlerindeki hantallığı çözümlmek için uyguladığım özel çalışmalarda aldığım sonuç oldukça olumluydu. El pozisyonlarının bozulduğu anlarda doğru olan pozisyonu anlatmak ve göstermekten ziyade dokunarak öğrenciye uygun pozisyonu buldurmak oldukça etkili oldu.”

ÖE2: “.....tamamen öğrencinin öğrenme stiline göre piyano dersi yapmanın belli noktalarda tıkanıklık yapabileceği kanaatindeyim. Öğrenci işitsel olup, notasına bazı işaretler koymamı talep edebiliyor. Öğrenci görsel olup, problemler yerleri çalmamı talep edebiliyor. Ya da devinimsel olup, hatalı çalıştığı yerlere çarpıcı işaretler koymamı talep edebiliyor. Bu nedenle çoğunlukla öğrencinin öğrenme stiline göre tekniklerin kullanılması, gerektiği zamanlarda da diğer tekniklerden faydalanmak gerektiği sonucuna vardım. Bu sonuca varmama özellikle görsel tipteki öğrencilerle yaptığım derslerin etken olduğunun altını çizmek isterim.”

- Öğrenme stilleri yoluyla yapılan derslerin öğrencinin ilgi ve beğenisinde farklılık oluşturmaya yönelik öğretim elemanı yapılan çalışmanın öğrencide beğeni uyandırdığı görüşlerini belirtmişleridir.

ÖE1: “Çalışılan parçalardan ziyade, parçaları çalışmak için yapılan egzersizler, öğrenciler tarafından zevkli bulunuyor.”

ÖE2: “İşitsel ve devinimsel öğrencilerin sorunlarını kavratıp çözümlerme aşamasında bu yöntemlerin öğrenci için beğeni uyandırdığı kanaatindeyim fakat görsel öğrencilerde hem öğrencinin hem de benim tıkanmış noktalar oldu.”

- Öğrenme stilleri yoluyla yapılan öğretim etkinliklerinin mevcut programda uygulanabilirliğine yönelik öğretim elemanları olumlu yönde görüş bildirmişlerdir. Bu etkinliklerin zaman yönünden olumlu sonuçlar kazandıracağını ancak öğrenci sayılarının fazla olması öğretim elemanlarının öğrencilerin bireysel özelliklerini tanımada zorluk yaratacağını bildirmişlerdir.

ÖE1: “Bence uygulanabilir, fakat çok fazla öğrenci olmasından dolayı gerçekleştirilmesi güç olabilir. Tüm öğrencilerin öğrenme tiplerinin belirlenmesi gibi ön çalışmalar gereklidir.”

ÖE2: “Kesinlikle uygulanabilir, özellikle görsel tipler başta olmak koşuluyla ağırlıklı olarak kullanılması taraftarıyım. Kişinin algılayış biçimine ve öğrenme stiline göre piyano derslerini şekillendirmek benim için ilginç ve hoşuma giden bir tecrübe oldu. Hoşuma gitmesinin nedeni bana değişik gelmesinden öte, bu teknikler üzerinde daha ayrıntılı çalışılırsa gerçekte hem öğretmen hem de öğrenci için çözümsüz kalınan noktalarda oldukça faydalı olacağına inancımın oluşmasıdır.”

5. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

(CONCLUSION DISCUSSION AND SUGGESTION)

5.1. Sonuç ve Tartışma (Conclusion and Discussion)

- Öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinliklerinin hem deney grubu hem de kontrol grubu öğrencilerinin piyano eğitimine yönelik tutumlarında ön-test son-test puan ortalamalarına ve değişim farklarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuca göre, öğrenme stillerine dayalı öğretim etkinliklerinin öğrencilerin hoşnutluk ve değer alt maddelerinin bulunduğu piyano eğitimine yönelik tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi yoktur.
- Araştırmanın sekizinci hipotezinden elde edilen bulgulara göre deney grubu öğrencilerinin tabureyi doğru yerleştirebilmesi, vücut ağırlığını tabure ile klavye arasında dengeleyebilmesi,

parmakların tuşeye kırılmadan basabilmesi, piyanoda ölçü sayısına, notaları doğru çalmaya ve doğru tartımla çalmaya dikkat etmesi, legato ve staccato çalış tekniklerini uygulayabilmesi, parmak numaralarına, başparmak geçişlerine, uzatma başına, altere sesler ile değiştirici işaretlere, parça içerisindeki akor çalışlarına dikkat etmesi, motif, cümle yapılarına, gürlük basamaklarına dikkat etmesi ve parçayı temposuna uygun, baştan sona bütünlük içinde çalmasına yönelik davranışlarında anlamlı düzeyde bir farkın olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak deney grubu öğrencilerinin toplam performanslarında anlamlı düzeyde bir farkın olduğu hipotezi doğrulanmaktadır.

- Araştırmanın dokuzuncu hipotezinden elde edilen bulgulara göre kontrol grubu öğrencilerinin kolların yere paralel konumunu ayarlayabilmesi, piyanoda ölçü sayısına, notaları doğru çalmaya, doğru tartımla çalmaya dikkat etmesi, legato ve staccato çalış tekniklerini uygulayabilmesi, başparmak alt ve üst geçişlerine, uzatma başına, altere sesler ile değiştirici işaretlere, parça içerisindeki akor çalışlarına, motif ve cümle yapılarına, gürlük basamaklarına dikkat etmesi ve parçayı temposuna uygun, baştan sona bütünlük içinde çalmasına yönelik davranışlarında anlamlı bir farkın olduğu saptanmıştır. Bunun yanında, öğrencilerin tabureyi doğru yerleştirebilmesi, vücut ağırlığını tabure ile klavye arasında dengeleyebilmesi, piyanoya uzaklık mesafesini ayarlayabilmesi, ayakların pozisyonu, ellerin avuç içi yuvarlaklığı konumu ve parmakların tuşeye kırılmadan basabilmesi ve parmak numaralarına dikkat etmesi davranışında anlamlı bir fark yoktur. Sonuç olarak kontrol grubu öğrencilerinin toplam performanslarından elde edilen bulgulara göre anlamlı düzeyde bir farkın olmadığı hipotezi reddedilmektedir. Bu sonuç doğrultusunda kontrol grubunun araştırma sürecinde akademik olarak geliştiği görülmektedir.
- Araştırmanın deneysel boyutu sonucunda, deney ve kontrol grubu öğrencilerinin piyano eğitimine yönelik performans düzeylerinde ön-test son-test değişim farkları, deney grubu lehine anlamlı bir farkın olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak deney ve kontrol gruplarının toplam performans değişim farkları arasında deney grubu lehine anlamlı bir fark vardır hipotezi doğrulanmaktadır. Buna göre deney grubunun akademik olarak daha fazla gelişim gösterdiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu alanda öğrenme stillerinin öğrenmeyi kolaylaştıran ve öğrenmede etkili olduğunu destekleyen deneysel araştırmalar bulunmaktadır (Bolat 2007; Özbek 2006; Önder 2006; Ömür 2003; Rickey 2004). Bu araştırmanın deneysel kısmı da yapılan araştırmalarla paralellik göstermektedir.
- Piyano eğitiminde öğrenme stillerine uygun olarak yapılan öğretim etkinliklerini uygulayan öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda, farklı öğrenme profillerine sahip öğrencilerin etkinlikleri kavramada farklı yollar kullandıkları belirtilmiştir. İlgili literatürde öğrenme stillerinin öğrenme durumunda ne kadar önemli olduğuna değinen araştırmalar bulunmaktadır (Given 1996; Gökbudak 2003; Sökezoğlu 2003; Uğur 2008; Svard ve Mack 2002; Aşkar ve Akkoyunlu 1993, akt.Veznedaroğlu ve Özgür, 2005; Boydak, 2007). Molumby (2004:51), bireylerin görsel, işitsel ve devinimsel üç algı kanalından biriyle bilgileri aldığını, genellikle bir algı kanalını tercih ettiğini ve bu algı kanalının da onların öncelikli öğrenme tercihi olduğunu belirtmiştir.

- Öğrenme profili doğrultusunda uygulanan etkinliklerin öğrencilerin öğrenme durumlarına kolaylık sağladığı, en olumlu dönütün işitsel öğrenen öğrencilerden alındığı, devinimsel ve görsel öğrenen öğrencilerde öğretim etkinliklerinin faydalı olduğu ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte öğrencinin öğrenme profiline uygun ders etkinliklerinin ağırlıklı kullanımının yanında gerek duyulduğunda diğer etkinliklerin de kullanılabilmesi belirtilmektedir. Bu, daha ziyade görsel öğrenen öğrenme profilindeki öğrenciler için belirtilmiştir. Bu sonuç araştırmanın deneysel kısmıyla paralellik göstermektedir. Ancak müzik eğitiminde her üç öğrenme profilinde de başarı sağlanan araştırmalar bulunmaktadır. Örneğin Rickey (2004), gönüllü 17 piyano öğrencisinin öğrenme stil profilleri ile ezberlemede kullandıkları öğrenme yaklaşımlarını incelediği araştırmasında, öğrencilerin ezberlemede görsel ve dokunsal yaklaşımlara meyilli oldukları, %88'inin (15) görsel ve dokunsal ezberleme yaklaşımını tercih ettiklerini ortaya çıkarmıştır. Bununla birlikte araştırmacı, son test görüşme sonuçlarına göre işitsel ve görsel ezberleme yaklaşımlarının öğrencilerin tercih ettikleri öğrenme yollarıyla orantılı olduğunu tespit etmiştir.
- Piyano eğitiminde kullanılan öğretim etkinliklerinin genellikle işitsel ağırlıklı olduğu, etkinliklerin zaman yönünden olumlu sonuçlar kazandıracağı ancak öğrenci sayılarının fazla olması öğretim elemanlarının öğrencilerin bireysel özelliklerini tanımada zorluk yaratacağı görüşleri ortaya çıkmıştır.
- İşitsel ve devinimsel öğrenen öğrencilerde daha ağırlıklı olmak üzere öğrenme stilleri yoluyla yapılan derslerin öğrencinin ilgi ve beğenisinde olumlu etki bıraktığı ve öğrenme stilleri yoluyla yapılan öğretim etkinliklerinin piyano eğitimi başlangıç aşamasındaki mevcut programda uygulanabilir olduğu görüşü ortaya çıkmıştır. Bu görüşe paralel olarak Zikmund (1988), görsel olarak takviyede bulunan görsel öğrenme stiline sahip öğrencilerin, görsel olarak takviye görmemiş görsel öğrencilere oranla melodi ve ritimlerde önemli derecede daha iyi öğrendiklerini saptamıştır. Aynı şekilde, devinimsel tercihteki öğrencilerin, devinimsel şekilde desteklendiklerinde daha yüksek puanlar aldıklarını belirtmiştir (Akt.Mishra, 2007:6; Bauer, 1994:37).

5.2. Öneriler (Suggestions)

- Öğrenmedeki bireysel farklılıkların öneminden yola çıkarak, her bireyin bilgiyi alma, işleme ve yorumlama sürecinde kullandığı yollar bireyin öğrenme özelliklerine göre değişmektedir. Araştırmanın deneysel kısmına ilişkin sonuçları, diğer araştırmalarla paralel olarak öğrenme stillerinin eğitim alanında ne kadar önemli olduğunu ortaya çıkarmaktadır. Deneysel araştırma sonucunda uygulanan öğretim etkinliklerinin verimliliğinden yola çıkarak, öğretimde öğrencilerin daha kısa sürede daha fazla yol alması için temel piyano eğitimi sürecinde görsel, işitsel ve devinimsel öğrenme stillerinin öğrencinin bireysel öğrenme özelliklerine göre kullanılması önerilir.
- Öğrenme stillerinin algısal boyutuna yönelik öğrencilerin kendi bireysel özelliklerini çalgı eğitiminde öğrenme sürecine aktarabilmeleri için öğrenme stilleri ile ilgili olarak bilgilendirilmeleri önerilmektedir.
- Farklı algısal boyutların özelliklerine ve buna göre başlangıç piyano eğitiminde öğrenme profiline uygun öğrenciler üzerinde

yapılacak öğretim etkinliklerine yönelik workshop ve seminer gibi uygulama çalışmalarına yer verilmelidir.

- Deneysel araştırma sonucuna göre, piyano eğitiminde işitsel ve devinimsel öğrenen öğrencilerin öğrenme profiline göre öğretim etkinliklerini görsel öğrenen öğrencilere göre çok daha kolay kavradıkları görülmektedir. Görsel öğrenen öğrencilerin öğrenme profilleri doğrultusunda, görsel öğretim etkinlikleri çerçevesinde daha ayrıntılı araştırmaların yapılması ve genellenebilir sonuçlar vermesi bakımından daha büyük örneklem gruplarıyla öğretim uygulamalarının yapılması önerilmektedir.

NOT (NOTICE)

Bu araştırma Ezgi Babacan'ın "Başlangıç Piyano Eğitiminde Algısal Öğrenme Stilllerinin Uygulanabilirliği" adlı doktora tezinden makaleye uyarlanmıştır.

KAYNAKLAR (REFERENCES) :

1. Babacan, E., (2010). Başlangıç Piyano Eğitiminde Algısal Öğrenme Stilllerinin Uygulanabilirliği. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
2. Babadoğan, C., (t.y.). Öğrenme Stilleri (Hazırlık Notları). Erişim Tarihi: 16.9.2009 www.egitim.aku.edu.tr/ogrenstil.doc
3. Babadoğan, C., (2002). Öğretim Stili Odaklı Ders Tasarımı Geliştirme. <http://www.meb-yayimlar.gov.tr/147/babadogan.htm>, Erişim Tarihi: 13.10.2006
4. Bauer, W., (1994). The Relationship Among Elements Of Learning Style. Mode Of Instruction And Achievement Of College Music Appreciation Students. Doctora Dissertation, Kent State University, USA.
5. Bolat, N.K., (2007). İlköğretim 6. ve 7. Sınıf Fen ve Teknoloji Bilgisi Dersi Öğrencilerinin Öğrenme Stilllerine Göre Motivasyon ve Başarı Düzeyleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
6. Boydak, A., (2007). Öğrenme Stilleri (11.Baskı). İstanbul: Beyaz Yayınları.
7. Ercan, N., (1999). Bireysel Piyano Eğitiminde İlk Derslerin Önemi ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:19, Sayı: 2, ss:143-145.
8. Fenmen, M., (1997). Müzikçinin Elkitabı. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
9. Gökbudak, Z.S., (2003). Piyano Eğitiminde Etkin Öğretim İçin Öğrencilerin Öğrenme Durumlarının Rolü. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu. 30-31 Ekim 2003. İnönü Üniversitesi, Malatya, ss:193-197.
10. Heimlich, E.J. and Norland, E., (2002). Teaching Style: Where Are We Now. New Directions For Adult And Continuing Education, Spring, no: 93, 17-25.
11. Kinslow, A.J., (1995). The Use Of Mental Imagery In The Teaching And Learning Of Music: A Naturalistic Study In A Elementary School Setting. Doctora Dissertation, Temple University, USA.
12. Lammers, W., (2006). Factors Affecting Performance Proficiency. A Case Study Involving Intermediate Piano Students. Master of Education Dissertation, Brock University St. Catharines, Ontario, Canada.
13. Mishra, J., (2007). Correlating Musical Memorization Styles and Perceptual Learning Modalities, Visions of Research in Music Education, Vol: 9-10. Erişim Tarihi: 26.2.2009 <http://www-usr.rider.edu/~vrme/v9n1/vision/Mishra%20Final.pdf>

14. Molumby, L.N., (2004). The Application of Different Teaching Strategies Reflective of Individual Student's Learning Modalities In The Universty Flute Studio Class. Doctora Dissertation, Ohio State University, USA. Erişim Tarihi: 24.05.2010 <http://etd.ohiolink.edu/send-pdf.cgi?osul086122579>
15. Ömür, Ö., (2003). Piyano Eğitiminde Nöro Linguistik Programlama Tekniklerinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkileri. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu. 30-31 Ekim 2003. İnönü Üniversitesi, Malatya, 186-192
16. Önder, F., (2006). Fizik Eğitiminde Öğrenme Stilllerine Dayalı Öğretim Yöntemlerinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
17. Özbek, Ö., (2006). Öğrenme Stiline Uygun Olarak Düzenlenen Öğretim Etkinliklerinin Akademik Başarı, Hatırda Tutma Düzeyi ve Tutumlara Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
18. Pamir, L., (1984). Çağdaş Piyano Eğitimi, Türkiye Turing ve Otomobiller Kurumu Beyaz Köşk (Müzik Sarayı) Yayınları, No: 2, İstanbul.
19. Rickey, L.E., (2004). An Investigation To Observe The Effects of Learning Style On Memorization Approaches Used By University Group Piano Student When Memorizing Literature. Doctora Dissetation, Ball State University, Indiana.
20. Sever, E., (2008). Öğrenme Stilleri: İlköğretim 6-8. Sınıf Öğrencilerine Yönelik Bir Ölçek Geliştirme Çalıştırması. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
21. Sökezoğlu, D., (2003). Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Görsel, İşitsel ve Dokunsal Algı Türlerinin Piyano Eğitimindeki Kullanılma Düzeyi. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu. 30-31 Ekim 2003, İnönü Üniversitesi, Malatya, 224-228.
22. Şimşek, Ö., (2007). Marmara Öğrenme Stilleri Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve 9-11 Yaş Çocuklarının Öğrenme Stilllerinin İncelenmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
23. Tendy, S., (1998). Effects Of Matching And Mismatching Perceptual And Sociological Learning-Style Preferences On Achievement And Attitude Of Individuals In A Group Exercise Leadership Instructor Training Program. Doctora Dissertation, St. John's University New York, USA.
24. Tight, G.D., (2007). The Role Of Learning Style Preference And Instructional Method In The Acquisition Of L2 Spanish Vocabulary. Doctora Dissertation, Minesota University, USA.
25. Tufan, E. ve Güdek, B., (2008). Piyano Dersi Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 28, Sayı 1.
26. Uğur, N., (2008). Algısal Öğrenme Stilleri Açısından İlköğretim 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının ve Öğretmen Uygulamalarının İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
27. Uçan, A., (1997). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler Yaklaşımlar. (2. Basım) Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
28. Veznedaroğlu, R.L. ve Özgür, A.O., (2005). Öğrenme Stilleri: Tanımlamalar, Modeller ve İşlevleri. İlköğretim-Online,4(2),1-16